

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ім. В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

(повна назва підрозділу)

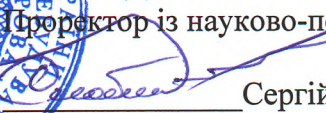
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної роботи

 Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ В ГАЛУЗІ ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ
ТА ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІКИ**

**CURRENT PROBLEMS IN THE FIELD OF GENERAL PEDAGOGY
AND THE HISTORY OF PEDAGOGY**

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

тип дисципліни нормативна

мова викладання українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми в галузі загальної педагогіки та історії педагогіки» скерована на підготовку фахівців галузі знань А Освіта спеціальності А1 Освітні науки.

«18» вересня 2025 р. 20 с.

Розробники: *Степанова Тетяна Михайлівна, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, доктор педагогічних наук, професор; Рогальська-Яблонська Інна Петрівна, професор кафедри дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор*

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Актуальні проблеми в галузі загальної педагогіки та історії педагогіки» розглянуто на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Протокол № 2 від «18» вересня 2025 р.

Завідувач кафедри

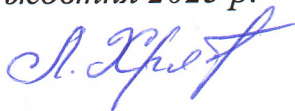

Володимир Гладисhev

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Актуальні проблеми в галузі загальної педагогіки та історії педагогіки» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту

Протокол №1 від «14» жовтня 2025 р.

Голова

Людмила Хрящевська

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Актуальні проблеми в галузі загальної педагогіки та історії педагогіки» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

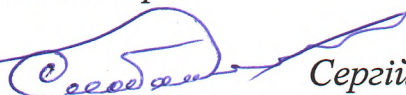

Андрій Лабарткава

Робочу програму навчальної дисципліни «Актуальні проблеми в галузі загальної педагогіки та історії педагогіки» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол №8 від «29» жовтня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій Слободян

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	<i>4</i>
<i>1. Опис навчальної дисципліни.....</i>	<i>5</i>
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....</i>	<i>6</i>
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни.....</i>	<i>6</i>
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	<i>6</i>
<i>5. Програма навчальної дисципліни.....</i>	<i>6</i>
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	<i>11</i>
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	<i>11</i>
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	<i>15</i>
<i>9. Засоби навчання....</i>	<i>15</i>
<i>10. Рекомендовані джерела інформації.....</i>	<i>16</i>

Анотація

Робоча програма дисципліни «Актуальні проблеми в галузі загальної педагогіки та історії педагогіки» складена на основі освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти на третьому рівні галузі знань А Освіта спеціальності А 1 Освітні науки. Дисципліна «Актуальні проблеми в галузі загальної педагогіки, порівняльної педагогіки та історії педагогіки» спрямована на забезпечення майбутніх докторів філософії у галузі освітніх, педагогічних наук системою теоретичних знань і фахових компетентностей, передбачених ОНП; розвиток реродуктивного мислення здобувачів, яке допоможе їм виокремлювати кризові явища в історії педагогіки та прогнозувати їх вплив на сучасну освіту; формування дослідницьких умінь і навичок, що дозволяють їм порівнювати і критично оцінювати політику в сфері освіти, теорію та практику закладів освіти в Україні і закордоном, а також формування у них наукового та загальнокультурного світогляду шляхом прилучення до розвитку світової педагогічної думки.

Ключові слова: педагогіка, загальна педагогіка, історія педагогіки, порівняльна педагогіка, освіта.

Annotation.

The working program is based on the educational and scientific program of training of higher education at the third level of the field of knowledge A Education specialty A1 Educational sciences. The discipline "Actual problems in the field of general pedagogy, comparative pedagogy and history of pedagogy" is aimed at providing future doctors of philosophy with a system of theoretical knowledge and professional competencies provided by the educational and scientific program; development of reproductive thinking of students, which will help them to identify crisis phenomena in the history of pedagogy and predict their impact on modern education; formation of research skills that allow them to compare and critically evaluate educational policy, theory and practice of educational institutions in Ukraine and abroad, as well as the formation of their scientific and cultural worldview by engaging in the development of world pedagogical thought.

Keywords: pedagogy, general pedagogy, history of pedagogy, comparative pedagogy, education.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань А Освіта	<i>Вибіркова</i>	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність А 1 Освітні науки	Семестр	
		2-й	2-й
		Лекцій	
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		14 год.	-
		Практичні, семінарські	
		14 год.	-
Загальна кількість годин –150		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2;	Ступінь ІІІ освітньо-науковий рівень підготовки докторів філософії	Самостійна робота	
самостійної роботи студента – 4		122 год.	-
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: екзамен	
		Форма контролю: усна	

Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Метою курсу є розвиток професійної компетентності майбутнього доктора філософії шляхом формування у них наукового та загальнокультурного світогляду через прилучення до розвитку світової педагогічної думки, осмислення закономірностей розвитку педагогічної науки і систем освіти в різних країнах, знайомство аспірантів із сучасним зарубіжним досвідом, його позитивними та негативними аспектами, формування критичного та толерантного ставлення до закордонного досвіду. Дисципліна спрямована на забезпечення майбутніх докторів філософії системою теоретичних знань і фахових компетентностей; розвиток репродуктивного мислення здобувачів, яке допоможе їм прогнозувати кризові явища в педагогіці і освіті й по можливості пом'якшувати їх вплив; формування дослідницьких умінь і навичок, що дозволяють їм порівнювати і критично оцінювати політику в сфері освіти, теорію та практику закладів освіти в Україні і закордоном.

Завдання курсу:

- ознайомлення з документами провідних Міжнародних інституцій у сфері освіти, державними документами про освіту та виховання розвинених країн світу

та України;

- опанування знаннями, що стосуються освітніх систем розвинених країн світу й визначили загальні тенденції їхнього розвитку;
- набуття практичного досвіду аналізу гуманістичних освітніх цінностей як провідних загальнолюдських пріоритетів розвитку освітніх систем в світі для упровадження їх в професійній викладацькій і науково-педагогічній діяльності;
- навчання осмислено розкривати об'єкт і предмет загальної, порівняльної педагогіки й історії педагогіки, специфіку їх понятійно-категоріального апарату;
- аналіз проблеми підготовки педагога закладів вищої освіти з погляду визначених під час дисципліни теоретико-методологічних засад;
- формування професійно-педагогічних знань у здобувачів про загальну, порівняльну педагогіку та історію педагогіки як самостійні педагогічні дисципліни (наукові напрями) та їх місце у системі педагогічних наук;
- сприяння особистісному розкриттю здобувачами свого творчого потенціалу, освоєнню професійного мислення, розкриттю комунікативних здібностей для збагачення власної професійної компетентності та вирішення будь-яких педагогічних завдань чи наукових проблем.

Передумови для вивчення дисципліни: навчальна дисципліна «Актуальні проблеми в галузі загальної педагогіки, порівняльної педагогіки та історії педагогіки» передбачає наявність фундаментальних і системних знань із таких дисциплін: «Класична педагогіка».

Програмні результати навчання:

ПРН-1. Оперувати основними концепціями, теоріями, проблемами філософії й методології науки, змістом сучасних філософських дискусій із проблем розвитку суспільства та освіти; здійснювати рефлексію щодо актуальних проблем суспільного та індивідуального буття.

ПРН-3. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з педагогічної освіти і науки та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

ПРН-5. Знати трансформаційні зміни та сучасний стан розвитку педагогічної освіти в Україні та за її межами.

ПРН-6. Усвідомлювати та пояснювати закономірності і принципи вищої освіти, встановлювати зв'язки між ними, розкривати особливості їх реалізації у галузі педагогічної освіти і науки.

ПРН-8. Мати передові концептуальні та методологічні знання з педагогічної освіти, і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

1. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Здатність до узагальнень, аналізу та синтезу, розвитку критичного

мислення для розуміння процесів і явищ в галузі освіти, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

ЗК 2. Здатність до пошуку, систематизації, критичного осмислення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність).

II. Фахові:

ФК 1. Володіння знаннями у галузі освіти, зокрема про основні концепції, методики, технології, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про систему педагогічної освіти і науки, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

ФК 2. Здатність виявляти актуальні проблеми розвитку сучасної педагогічної освіти і науки аналізувати та пропонувати шляхи їх вирішення з орієнтацією на інтереси особистості, суспільства і держави.

ФК 4. Здатність цілісно й системно розуміти історію і теорію вітчизняної та зарубіжної освіти, екстраполювати їх досягнення на сучасну освітню й наукову практику і окреслювати перспективи її розвитку.

ФК 7. Здатність із використанням методологічного інструментарію виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання педагогічної освіти і науки та дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

ФК 13. Здатність продуктивно працювати з науковцями, викладачами, учасниками освітнього процесу у групі та науково-дослідницькому об'єднанні, виконувати різні ролі, завдання та функції в ньому, проявляти ініціативу та творчість, підтримувати та управляти особистими взаємостосунками на принципах співпраці та співтворчості.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Актуальні проблеми розвитку освіти в світі та в Україні

Тема 2. Національна та регіональна специфіка реформування освітніх моделей та систем

Тема 3. Порівняльна педагогіка: генезис напрямку у ретроспективі розвитку педагогічної освіти

Тема 4. Теоретико-методологічні засади порівняльної педагогіки в системі педагогічного знання

Тема 5. Ретроспектива розвитку освіти та виховання в світовому вимірі та в Україні з найдавніших часів

Тема 6. Особливості розвитку освіти і педагогічної думки в Україні кінця XVIII – початку XX ст.

Тема 7. Сучасний стан та актуальні проблеми педагогічної освіти у зарубіжних країнах та в Україні

Тема 8. Модернізація освітніх систем та проектування розвитку вітчизняної освіти й педагогіки

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Основні тенденції розвитку освіти та педагогічної науки в світі та в Україні

Тема 1. Актуальні проблеми розвитку освіти в світі та в Україні

Загальна характеристика розвитку освіти в країні, європейських країнах та США. Управління освітою в Україні, закордоном та їх фінансування. Структура освітньої системи європейських країн та США. Характеристика освіти країн Євросоюзу. Структура освіти у Великобританії, Німеччині, Франції. Характеристика освітніх систем розвинених країн Сходу. Тенденції розвитку освіти: глобалізація, інтерналізація, прагматизація, стандартизація, індивідуалізація, інформатизація. Соціальна зумовленість освітніх потреб за сучасних умов. Полікультурність як ключовий принцип функціонування освітніх систем в умовах інтеграції. Провідні напрями розвитку світових освітніх систем. Визначні вчені-компаративісти в історії зарубіжної і національної педагогіки. Причини і механізми світової кризи освіти, особливості її прояву в різних країнах. Об'єктивні тенденції взаємопроникнення, взаємозбагачення національних культур, формування єдиного поля світової культури і досвіду виховання, єдиного світового освітнього простору.

Тема 2. Національна та регіональна специфіка реформування освітніх моделей та систем

Ставлення порівняльної педагогіки до глобалізації в освіті. Технології полікультурної освіти. Законодавство та стандартизація освіти. Компетентнісний підхід у вітчизняній педагогіці. Диференціація та індивідуалізація навчання. Неперервна освіта. Національні системи професійної підготовки фахівців. Адаптація зарубіжного досвіду у вітчизняній педагогіці та в освітніх закладах України. Компетентнісний підхід у вітчизняній педагогіці. Національна та регіональна специфіка реформування освітніх систем. Досвід організації профорієнтації та профвідбору в педагогічній освіті України в порівнянні з іншими країнами світу. Актуальні проблеми виховання й соціалізації людини. Цінність освіти й освітні цінності. Особливості навчання обдарованих дітей і дітей з особливими потребами. Типи управління освітніми системами.

Кредит 2. Порівняльна педагогіка в системі педагогічного знання: теоретико-методологічні засади

Тема 3. Порівняльна педагогіка: генезис напрямку у ретроспективі розвитку педагогічної освіти

Історико-ретроспективний огляд виникнення порівняльної педагогіки.

Основні історичні періоди розвитку порівняльної педагогіки.

Періодизація розвитку порівняльної педагогіки як галузі наукових знань у дослідженнях зарубіжних й вітчизняних вчених: Дж. Бередей, В. Брікман, С. Б. Робінсон, Дж. Шривер і Б. Холмз, Д. Н. Вілсон, Б. Л. Вульфсон, З. А. Малькова, Л. П. Пуховська, А. А. Сбруєва, О. С. Цокур, З. Н. Курлянд та ін.

Розвиток порівняльної педагогіки в різні історичні періоди у світі. Засновники та дослідники порівняльної педагогіки: М.-А. Жюльєн (Паризький), В. Кузен, Ф. Тірш, К. Ушинський, М. Седлер, І. Кендл, Н. Хенс, Ф. Шнейдер, Ф. Хілкер та ін. Основні етапи розвитку порівняльної педагогіки та напрямки компаративістичних досліджень освітнього простору. Предмет і завдання порівняльної педагогіки. Методологія досліджень в порівняльній педагогіці.

Тема 4. Теоретико-методологічні засади порівняльної педагогіки в системі педагогічного знання

Об'єкт, предмет, функції та завдання порівняльної педагогіки. Основними функціями порівняльної педагогіки. Внутрішньопедагогічні та міжгалузеві зв'язки порівняльної педагогіки. Методи порівняльно-педагогічних досліджень. Місце порівняльної педагогіки у системі педагогічних наук. Система методів компаративно-педагогічних досліджень. Загальна характеристика альтернативних моделей освіти. Порівняльний аналіз світових освітніх систем. Альтернативні школи сучасності. Компаративна педагогіка як наукова дисципліна

Кредит 3. Актуальні проблеми історії педагогіки

Тема 5. Ретроспектива розвитку освіти та виховання в світовому вимірі та в Україні з найдавніших часів

Навчальна дисципліна, основні категорії. Становлення і розвиток української народної педагогіки. Розвиток виховання слов'ян. Особливості становлення і розвитку Київської Русі, розвиток шкільної освіти. Особливості педагогічної думки в Київській Русі. Особливості розвитку українського шкільництва XIV–XV ст. Братські школи, роль і місце їх у формуванні національної свідомості, науки та культури української держави. Заснування перших українських академій: Острозька та Києво-Могилянська академії. Особливості освітнього процесу Запорізької Січі. Українська педагогічна думка епохи Відродження

Тема 6. Особливості розвитку освіти і педагогічної думки в Україні кінця XVIII – початку XX ст.

Здійснення освітнього процесу в кінці XVIII- XIX ст. Особливості шкільництва Галичини, Буковини та Закарпаття. Культурно-національний рух в Україні XIX ст. Концепція національної системи освіти М.П.Драгоманова. Рідна мова як основа національної освіти, її значення в розвитку особистості. П.О.Куліш про значення рідної мови для розвитку національного мислення. Патріотична спрямованість підручників для народної школи «Українського

Букваря», науковець про вчителя. «Народні вчителі і українська школа».

Стан освіти в Україні другої пол. XIX – поч. XX ст. Освіта в УНР (1917–1919 рр.) Ідеї національної освіти й виховання в Україні другої пол. XIX – поч. XX ст. Характерні риси радянської системи виховання. Національна освіта в 1920-ті рр. Уніфікація загальної освіти в 1930-ті рр. Шкільництво в роки Великої Вітчизняної війни. Розвиток освіти й педагогіки у 1960-1980-ті рр. Педагогічна діяльність і погляди П. Блонського, С.Шацького, Г. Ващенка та їхній вплив на розвиток української педагогіки. Педагогічна система А.Макаренка. Педагогічна діяльність і літературно-педагогічна спадщина В. Сухомлинського.

Кредит 4. Актуальні проблеми сучасної освіти та педагогіки в умовах євроінтегрування

Тема 7. Сучасний стан та актуальні проблеми педагогічної освіти у зарубіжних країнах та в Україні

Процеси глобалізації та їх вплив на розвиток освіти. Відродження національної школи. Закон України «Про освіту» Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI ст.»). Розвиток шкільної освіти в умовах національного відродження України та євроінтегрування. Провідні тенденції реформування освітніх систем. Діяльність органів ЄС в освітньому напрямі. Європейський освітній простір. Роль міжнародних організацій у здійсненні порівняльного аналізу якості навчання в світі. Утвердження шляхів і засобів національного виховання дітей та молоді. Реформування вищої освіти. Кредитно-трансферна система навчання. Нормативно-правове поле вищої освіти в Україні.

Кредит 5. Модернізація освітніх систем та проєктування розвитку вітчизняної освіти й педагогіки

Тема 8. Реформування освіти й педагогіки у розрізі актуальних суспільних викликів та гострих соціальних проблем

Світовий досвід реформування освіти й педагогіки у розрізі актуальних суспільних викликів та гострих соціальних проблем. Проблеми оцінювання ефективності освіти. Організаційний підхід до визначення ефективності діяльності навчального закладу та якості освіти. Нормативно-правове забезпечення та державна підтримка освітньої галузі: сучасний стан та перспективи розвитку. Проєктування освітніх систем та методів їх упровадження у площині сучасної педагогічної освіти в Україні.

3. Структура навчальної дисципліни **Денна форма навчання**

Назви кредитів	Кількість годин					
	усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Основні тенденції розвитку освіти та педагогічної науки в світі та в Україні						
Тема 1. Актуальні проблеми розвитку освіти в світі та в Україні	14	2	4			8
Тема 2. Національна та регіональна специфіка реформування освітніх моделей та систем	16	2	4			10
Усього :	30	4	8			20
Кредит 2. Порівняльна педагогіка в системі педагогічного знання: теоретико-методологічні засади						
Тема 3. Порівняльна педагогіка: генезис напрямку у ретроспективі розвитку педагогічної освіти	14	2	4			8
Тема 4. Теоретико-методологічні засади порівняльної педагогіки в системі педагогічного знання	16	2	4			10
Усього :	30	4	8			20
Кредит 3. Актуальні проблеми історії педагогіки						
Тема 5. Ретроспектива розвитку освіти та виховання в світовому вимірі та в Україні з найдавніших часів	14	2	4			8
Тема 6. Особливості розвитку освіти і педагогічної думки в Україні кінця XVIII – початку XX ст.	16	2	4			10
Усього :	30	4	8			20

Кредит 4. Актуальні проблеми сучасної освіти та педагогіки в умовах євроінтегрування						
Тема 7. Сучасний стан та актуальні проблеми педагогічної освіти у зарубіжних країнах та в Україні	26	2	4			20
Усього:	26	2	4			20
Кредит 5. Модернізація освітніх систем та проєктування розвитку вітчизняної освіти й педагогіки						
Тема 8. Реформування освіти й педагогіки у розрізі актуальних суспільних викликів та гострих соціальних проблем	30	1	2			27
Усього:	30	1	2			27
Усього годин:	150	15	30			105

4. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основні тенденції розвитку освіти та педагогічної науки в світі та в Україні		
1	Тема 1. Актуальні проблеми розвитку освіти в світі та в Україні	2
2	Тема 2. Національна та регіональна специфіка реформування освітніх моделей та систем	2
Кредит 2. Порівняльна педагогіка в системі педагогічного знання: теоретико-методологічні засади		
3	Тема 3. Порівняльна педагогіка: генезис напрямку у ретроспективі розвитку педагогічної освіти	2
4	Тема 4. Теоретико-методологічні засади порівняльної педагогіки в системі педагогічного знання	2

Кредит 3. Актуальні проблеми історії педагогіки		
5	Тема 5. Ретроспектива розвитку освіти та виховання в світовому вимірі та в Україні з найдавніших часів	2
6	Тема 6. Особливості розвитку освіти і педагогічної думки в Україні кінця XVIII – початку XX ст.	2
Кредит 4. Актуальні проблеми сучасної освіти та педагогіки в умовах євроінтегрування		
7	Тема 7. Сучасний стан та актуальні проблеми педагогічної освіти у зарубіжних країнах та в Україні	2
Кредит 5. Модернізація освітніх систем та проєктування розвитку вітчизняної освіти й педагогіки		
8	Тема 8. Реформування освіти й педагогіки у розрізі актуальних суспільних викликів та гострих соціальних проблем	1
	Разом:	15

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основні тенденції розвитку освіти та педагогічної науки в світі та в Україні		
1	Тема 1. Актуальні проблеми розвитку освіти в світі та в Україні	4
2	Тема 2. Національна та регіональна специфіка реформування освітніх моделей та систем	4
Кредит 2. Порівняльна педагогіка в системі педагогічного знання: теоретико-методологічні засади		
3	Тема 3. Порівняльна педагогіка: генезис напрямку у ретроспективі розвитку педагогічної освіти	4
4	Тема 4. Теоретико-методологічні засади порівняльної педагогіки в системі педагогічного знання	4
Кредит 3. Актуальні проблеми історії педагогіки		

5	Тема 5. Ретроспектива розвитку освіти та виховання в світовому вимірі та в Україні з найдавніших часів	4
6	Тема 6. Особливості розвитку освіти і педагогічної думки в Україні кінця XVIII – початку XX ст.	2
Кредит 4. Актуальні проблеми сучасної освіти та педагогіки в умовах євроінтегрування		
7	Тема 7. Сучасний стан та актуальні проблеми педагогічної освіти у зарубіжних країнах та в Україні	2
Кредит 5. Модернізація освітніх систем та проєктування розвитку вітчизняної освіти й педагогіки		
	Тема 8. Реформування освіти й педагогіки у розрізі актуальних суспільних викликів та гострих соціальних проблем	4
	Разом:	30

7. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Критерії оцінювання ІНДЗ:

№ п/п	Опис критерію	Максимальна кількість балів
1.	Повнота розкриття теми	10

2.	Логічність викладу матеріалу	6
3.	Оформлення, що відповідає вимогам	6
4.	Обсяг, що відповідає вимогам	3
5.	Захист роботи	15
Разом		40

Науково-дослідним завданням до навчальної дисципліни є написання наукової статті за напрямом теми дисертаційного дослідження аспіранта.

Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

на лекційних заняттях:

лекція;
пояснення;
дискусія;
диспут
ілюстрування;
демонстрація;
відеометод;
майстер-клас

на практичних заняттях

практична робота;
фронтальне опитування;
частково-пошуковий метод;
спостереження.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

усні відповіді;
тестові роботи;
проектні (самостійні) роботи;
реферат;
контрольна робота;
колоквіум.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, тест, проект, реферат або колоквіум) (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також підготовки дослідницьких матеріалів до колоквіуму.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Індивідуальне науково-дослідне завдання

Основне завдання цього виду діяльності: Підготовка індивідуального завдання та його захист шляхом співбесіди забезпечить не лише поглиблення та деталізацію теоретичних знань, отриманих студентами на лекційних та практичних заняттях та в процесі їх самостійної роботи, але й прищеплення практичних умінь та навичок робити обґрунтовані висновки.

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

- самостійність виконання;
- логічність і послідовність викладення матеріалу;
- повнота виконання завдання;
- обґрунтованість висновків;
- використання статистичної інформації та довідкової літератури;
- наявність конкретних пропозицій;
- якість оформлення;
- вміння захищати результати проведеного дослідження.

Науково-дослідним завданням до навчальної дисципліни є написання тез, реферату на одну з тем дисципліни або складання рекомендацій для майбутніх фахівців задля сприяння формуванню гендерної толерантності.

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, тест, проєкт, реферат або колоквіум) (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також підготовки дослідницьких матеріалів до колоквіуму.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Усні відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених.
1,5	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (15 відповідей по 2 бали).</i>

Тестові роботи	Критерії оцінювання
5	Студент надав 10 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 100 %.
4,5	Студент надав 9 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 90 %.
4	Студент надав 8 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 80 %.
3,5	Студент надав 7 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 70 %.
3	Студент надав 6 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 60 %.
2,5	Студент надав 5 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 50 %.
2	Студент надав 4 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 40 %.
1,5	Студент надав 3 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 30 %.
1	Студент надав 2 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 20 %.
0,5	Студент надав 1 правильну відповідь на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 10 %.
0	Студент не надав жодної правильної відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 0 %.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 15 балів</i>

Самостійна (проектна) робота	Критерії оцінювання
------------------------------------	---------------------

5	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування, а також грамотно проводить експеримент і на високому рівні здійснює обробку його результатів.
4	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні та доцільні цитування, в експериментальних роботах містяться незначні недоліки в обробці їхніх результатів.
3	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації, а також виконує експериментальні роботи не на різнотипних мовленнєвих матеріалах та з недостатньою кількістю респондентів.
2	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування, проводить експерименти, проте не презентує обробку його результатів та не демонструє вміння робити висновки.
1	Студент виконує роботу з методичної допомоги викладача на кожному етапі проведення експериментів.
0	Студент не виконує роботи.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів</i>

Контрольна робота	Критерії оцінювання
ДФН 15–13 ЗФН 39–30	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру, правильно ідентифікує технологію і правильно виявляє брехню в тексті. Бал знижується в разі наявності орфографічних та пунктуаційних помилок.
ДФН 12–10 ЗФН 29–20	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно ідентифікує технологію профайлінгу і правильно структурує хід виявлення брехні в тексті, проте допускається помилок шляхом упущення кількох відповідних маркерів. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 9–7 ЗФН 19–10	Робота виконана з огріхами в описі технології профайлінгу, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. В такій роботі завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 6–4 ЗФН 9–6	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в описі технології профайлінгу (III рівень складності). Завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно або не виконано взагалі. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 3–1 ЗФН 5–1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.

0	Робота не виконувалася.	
	Максимальна оцінка здобувача за цей компонент програми 15 балів	
Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	15х3 бали = 45 балів	7х5 бали = 35 балів
Самостійна (17роєктна) робота	3х5 балів = 15 балів	4х5 балів = 20 балів
Контрольна (письмова) робота та/або тестування	1х20 балів = 20 балів	1х20 балів = 20 балів
Написання й публікація тез	1х20 балів = 20 балів	1х25 балів = 20 балів
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка “відмінно”/ А – виставляється, якщо здобувач вищої освіти має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; оволодів навиками аналізу, моделювання та адекватного оцінювання ситуації; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних фахівців в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно, переконливо і аргументовано.

Оцінка “добре”/ В, С – виставляється, якщо здобувач вищої освіти показав достатній рівень знання курсу; надав правильні, але не зовсім повні визначення термінів; засвоїв основи аналітичного методу; допускає незначні неточності в розкритті окремих теоретичних положень.

Оцінка “задовільно”/ D, E – виставляється, якщо здобувач вищої освіти в цілому засвоїв теоретичний матеріал курсу навчальної дисципліни, але декламує із деякими упущеннями при визначенні основних явищ та процесів; намагається висловити своє ставлення до проблемних питань, хоча і не зовсім аргументовано; вміє аналізувати набуті теоретичні знання і співвідносити їх з конкретними ситуаціями; викладає матеріал непослідовно, неточно, з наявними помилками.

Оцінка “незадовільно”/ FX, F – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив слабкі (відсутні) знання теоретичного матеріалу навчальної дисципліни; не зміг дати визначення основних категорій та явищ; відсутні знання основних норм і визначень; матеріал викладається непослідовно, нелогічно, фрагментарно та з допущенням помилок.

Оцінка “зараховано” – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив достатньо повні знання матеріалу навчальної дисципліни; вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями, дає правильні, хоча і не завжди повні відповіді на поставлені запитання; допускає неточності у розкритті окремих теоретичних положень, норм та визначень.

Оцінка “не зараховано” – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив слабкі знання або повну неготовність щодо вивчення ним матеріалу навчальної дисципліни; не зміг дати визначення основних термінів та визначень; викладає матеріал непослідовно, нелогічно, фрагментарно, неточно, стисло; відсутня переконливість у викладенні матеріалу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За внутрішньою шкалою закладу вищої освіти в балах	За шкалою ECTS /За національною шкалою	
	Вноситься до відомості	
	Екзамен	залік
90 – 100	A/Відмінно	A,B,C,D,E/Зараховано
82-89	B/Добре	
74-81	C/Добре	
64-73	D/Задовільно	
60-63	E/Задовільно	
35-59	FX/Незадовільно	FX/Не зараховано
	з можливістю повторного складання	
0-34	F/Незадовільно	F/Не зараховано
	з обов'язковим повторним курсом	

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать друковано-роздатковий матеріал у вигляді ілюстративних таблиць, опорних схем, рисунків; мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи, рекламні та політичні відеоролики тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників

Рекомендована література

Базова література

1. Андрагогічна парадигма: загальнонауковий контекст / авт. і уклад. В.О.Вихрущ : монографія. Тернопіль : Крок, 2019. 417 с.
2. Аніщенко О. Професійна підготовка андрагогів: обґрунтування доцільності в контексті професіоналізації освіти дорослих в Україні. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія : Педагогіка. 2017. №2. С. 155-163.
3. Боярська-Хоменко А. В. Актуальні проблеми порівняльної педагогіки : метод. рек. до проведення семінар. занять, орг. позааудитор. самост. роботи, підгот. до підсум. атестації для здобувачів освіт.-наук. ступеня "Доктор філософії". Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків : ХНПУ, 2016. 48 с. URL : <http://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/3189>
4. Галус О. М. Порівняльна педагогіка : навчальний посібник. Київ : Вища школа, 2006. 215 с.

5. Джурило А. П., Глушко О. З., Локшина. О. І. Трансформаційні процеси у шкільній освіті країн Європейського Союзу та США : моногр. НАПН України, Ін-т педагогіки. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2018. 191 с. 6. Дубасенюк О.А., Самойленко О.А. Основи андрагогіки (для фахівців у галузі освіти дорослих): навч.-метод. посіб. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. 175 с.

6. Зеня Л. Я. Компаративістика в освіті: Україна та світ. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Педагогіка та психологія 2020. №32. С. 11-17. URL : <http://visnykpedagogy.knlu.edu.ua/article/view/207746>

7. Ільченко О.Ю., Кононець Н. В. Компаративна педагогіка вищої школи для самостійної роботи: електрон. посіб. для самост. роботи здобувачів наук. ступ. «Доктор філософії» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, галузі знань 01 Освіта/педагогіка. 2019. URL : <http://194.44.39.210/bitstream/123456789/9312/1/%d0%9a%d0%be%d0%bc%d0%bf%d0%b0%d1%80%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d0%b0%20%d0%bf%d0%b5%d0%b4%d0%b0%d0%b3%d0%be%d0%b3%d1%96%d0%ba%d0%b0%20%d0%92%d0%a8-2019.pdf>

9. Ісаєва С. Д. Комунікативна педагогіка Томаса Гордона для батьків: посіб. Київ: 2018. 165 с. URL : <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/10035/1/%d0%86%d1%81%d0%b0%d1%94%d0%b2%d0%b0%20%d0%a1.%d0%94.pdf>

8. Кристопчук Т. Законодавче регулювання та особливості видів освітньої діяльності у контексті неперервної освіти у європейських країнах. Молодий вчений. 2017. № 5.1 (45.1) URL : <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/5.1/16.pdf>

9. Локшина О. І. Джурило А. П., Маріуц І. О., Шпарик О. М. Порівняльна освіта в умовах глобалізації: здобутки і перспективи відділу порівняльної педагогіки інституту педагогіки НАПН України. Наукове забезпечення розвитку освіти в Україні: актуальні проблеми теорії і практики, 2017. №2. С. 77-83.

10. Локшина О. І. Професіоналізація порівняльної педагогіки в Україні: здобутки і виклики у вимірі педагогічної компаративістики у зарубіжжі. Порівняльна педагогіка: методологічні орієнтири українських компаративістів : хрестом. К. : Педагогічна думка, 2015. С. 30-39.

11. Локшина О. І., Авшенюк Н. М., Овчарук О. В., Бородієнко О. В. Порівняльна педагогіка в Національній академії педагогічних наук України: кроки зростання. Український педагогічний журнал. 2016. № 2. С. 5-12. URL

: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ukrpj_2016_2_3

12. Порівняльна педагогіка : Навч.посібник / Упоряд. І.М. Богданова, Ніна Іванівна Дідусь, Зінаїда Наумівна Курлянд, М.Ф. Ломонова. Одеса :

Південноукраїнський державний педагогічний університет ім.К.Д.Ушинського, 2000. 162 с.

13. Сбруєва А. А. Порівняльна педагогіка : Навчальний посібник для вузів / Аліна Анатоліївна Сбруєва. 2-е вид., стереотип. Суми: ВТД «Університетська книга», 2005 . 319 с.
14. Сбруєва А. А. Порівняльна педагогіка : навчальний посібник. Суми : Редакційновидавничий відділ СДПУ, 1999. 300 с.
15. Чепіль М. М. Порівняльна педагогіка : навчальний посібник. К. : Академвидав, 2014. 216 с. .
16. Шоробура І. М., Ткаченко У. Ю. Розвиток вищої освіти в Україні: компетентнісний підхід. Педагогічний альманах : зб. наук. праць. Херсон : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2019. Вип. 41. С. 126–131.
17. «Comparative and International Education» Conference: Ten Years in the Educational Space. Profile of the Participants // Studies in Comparative Education. 2019. № 2 (38). P. 18–29.
18. Dictionary of nineteenth-century journalism in Great Britain and Ireland /general editors, Laurel Brake & Marysa Demoor; associate editors, Margaret Beetham [et al.]. Publisher Gent : Academia Press ; London : British Library, 2018., 1014 p.

Допоміжна

1. Беланова Р.А. Гуманізація та гуманітаризація освіти в класичних університетах (Україна - США) / Р.А. Беланова. К. : Центр практичної філософії, 2001. 216 с.
2. Будник О. Виховний ідеал в історії української етнопедагогічної думки / Олена Будник // Історія української етнопедагогіки : навчально-методичний посібник / за ред Н. Лисенко. Київ-Івано-Франківськ, 2005. С.83-104.
3. Будник О. Демократичні цінності сучасного студентства: сутність та особливості формування // Освіта перед викликами та загрозами сучасності / за ред. Н. Лисенко. - Machart, Czech Republic, 2012. - С. 196-204.
4. Вежбінський Я. Реалізація Болонських принципів у реаліях польської вищої освіти / Я. Вежбінський // Університет. 2005. № 6. С. 89-94.
5. Інноваційні технології та реформа змісту освіти в контексті Лісабонської стратегії ЄС. К. : Освіта України, 2007. 196 с.
6. Павловський К. Трансформація вищої освіти в 21 столітті: польський погляд / К. Павловський. К., 2005. 230 с.
7. Порівняльна педагогіка : навчально-методичне забезпечення // Соціальна педагогіка : навч.-метод. посіб.: У 2-х ч. / За ред. П.М. Гусака, Л.К. Грицюк Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. націон. ун-ту ім. Лесі Українки, 2010. - Ч. 2. -546 с.– С. 391-411.

8. Порівняльна педагогіка : навчально-методичне забезпечення // Соціальна педагогіка : навч.-метод. м-ли для підготовки бакалаврів соц. педагогіки / за заг. ред. П. Гусака, Л. Грицюк. Луцьк : Вежа-Друк, 2012. С. 401-423.

Інформаційні ресурси Інтернет

1. Державні органи влади
2. Верховна Рада України - www.rada.kiev.ua
3. Кабінет Міністрів України - www.kmu.gov.ua
4. Державний комітет статистики - www.ukrstat.gov.ua
5. Міністерство освіти і науки України - <https://mon.gov.ua/ua>